

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10So/38/2016
Identifikačné číslo spisu: 3015200090
Dátum vydania rozhodnutia: 20.06.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:3015200090.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: JUDr. R. B., narodený dňa XX.XX.XXXX, U., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta 8 - 10, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 04.12.2014 o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 15Sd/21/2015-44 zo dňa 14.03.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 15Sd/21/2015-44 zo dňa 14. marca 2016 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom s poukazom na ustanovenie § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 04.12.2014, ktorým podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 295/2014 Z. z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2015 (ďalej len „Opatrenie“) zvýšila navrhovateľovi od 01.01.2015 invalidný dôchodok na sumu 513,60 Eur mesačne, ktorý sa podľa § 293ac ods. 1 zákona o sociálnom poistení považuje za starobný dôchodok. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že napadnuté rozhodnutie preskúmal po všetkých stránkach a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech.

Poznamenal, že na zvýšenie dôchodkovej dávky je rozhodujúca mesačná suma dôchodkovej dávky ku dňu, od ktorého sa dôchodková dávka zvyšuje, čo vyplýva z ustanovenia § 82 ods. 3 zákona.

Konštatoval, že odporkyňa pri vydávaní napadnutého rozhodnutia nepochybila, pretože ho vydala na podklade platných právnych predpisov, t. j. zvýšila starobný dôchodok navrhovateľovi od 01.01.2015 v takom rozsahu, ako je to uvedené vo výroku valorizačného rozhodnutia. K námietkam navrhovateľa nemožno preto prihliadnuť, a keďže invalidný dôchodok sa odo dňa dovŕšenia dôchodkového veku poistenca považuje za starobný dôchodok iba na účely jeho ďalšieho financovania zo základného fondu starobného poistenia, na účely valorizácie je stále invalidným dôchodkom, nemohlo byť vykonané zvýšenie spôsobom, ako žiadal navrhovateľ. Predchádzajúce valorizačné rozhodnutia neboli napadnuté opravnými prostriedkami navrhovateľa, stali sa právoplatnými, a preto nepodliehajú prieskumu.

Podľa názoru krajského súdu, vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu v čase vydania napadnutého rozhodnutia, (ktorý je pre súd v zmysle § 250i ods. 1 O.s.p. rozhodujúci) postupu odporkyne, ktorý predchádzal vydaniu preskúmaného rozhodnutia a ani samotnému rozhodnutiu nemožno v zmysle námietok navrhovateľa vytýkať porušenie zákona odôvodňujúce jeho zrušenie. Preskúmané rozhodnutie zodpovedá zákonu. Odporkyňa ho vydala na podklade predložených a dostupných dôkazov. Napadnuté rozhodnutie je zrozumiteľné, logické, v dostatočnom rozsahu odôvodnené, a preto aj súdom preskúmateľné (§ 209 zákona).

Dodal, že finančná, či sociálna situácia navrhovateľa nemá vplyv na posudzovanie sumy starobného dôchodku, pretože výška dávky nezávisí od sociálnych, ani iných hľadísk. Na podklade týchto skutočností bolo napadnuté rozhodnutie odporkyne potvrdené ako vecne správne a vydané v súlade so zákonom.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie z dôvodov, že
a/ nesúhlasil so stanoviskom súdu, že invalidný dôchodok sa považuje za starobný dôchodok podľa zákona č. 555/2007 Z. z. iba pre účely jeho ďalšieho financovania zo základného fondu starobného poistenia, pričom poukázal na ustanovenie zákona 555/2007 Z. z., kde sa uvádza, že invalidný dôchodok sa aj po 31.12.2007 považuje za starobný dôchodok. Poznamenal, že tam nie je ustanovenie, že iba pre nejaký účel, že sa za starobný iba považuje;
b/ súd sa nezaoberal skutočnosťou, že odporca rozhodol podzákonnou normou, t. j. opatrením § 1 Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny č. 295/2014, v zákone 555/2007 Z. z. nie je zmocňujúce ustanovenie pre takýto postup.

Mal za to, že vytváraním rôznych kategórií starobných dôchodkov bez rozumných dôvodov bol porušený zákon 555/2007 Z. z. Dodal, že sa oprávnene domáha rešpektovania zákona 555/2007 Z. z. a žiadal doplatiť uvedené čiastky za posledné 3 roky v zmysle OZ o premlčaní a do budúca - za rok 2013 mu mal byť dôchodok 501,20 zvýšený o 11,20 Eur, t. j. 512,40 Eur, za rok 2014 dôchodok 512,40 Eur zvýšený o 8,80 Eur, t. j. na 521,20 Eur a za rok 2015 dôchodok 521,20 Eur zvýšený o 5,20 Eur, t. j. na 526,40 Eur.

Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil, vrátil vec krajskému súdu na nové konanie a rozhodnutie v súlade so znením zák. 555/2007 Z. z.

Odporkyňa sa k odvolaniu vyjadrila podaním zo dňa 04.05.2016, v ktorom uviedla, že dôvody, ktoré uvádza navrhovateľ v odvolaní nepovažuje za opodstatnené. Mala za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav vecí, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne. Uviedla, že trvá na vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia a preto navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť, nakoľko nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny; preto ho po preskúmaní opodstatnenosti odvolacích dôvodov postupom podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 20.06.2017 potom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli a internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk) najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Podľa § 250l ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 250l ods. 2 O.s.p. pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Podľa § 82 ods. 1 písm. a) zákona o sociálnom poistení dôchodková dávka sa do 31.12.2017 zvyšuje v závislosti od medziročného rastu spotrebiteľských cien a medziročného rastu priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky vykázaných štatistickým úradom za prvý polrok kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku a od priemernej mesačnej sumy starobného dôchodku, priemernej mesačnej sumy predčasného starobného dôchodku, priemernej mesačnej sumy invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, priemernej mesačnej sumy invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 %, priemernej mesačnej sumy vdovského dôchodku a vdoveckého dôchodku a od priemernej mesačnej sumy sirotského dôchodku vykázaných Sociálnou poisťovňou k 30. júnu kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku; na určenie priemernej mesačnej sumy starobného dôchodku, priemernej mesačnej sumy invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % a priemernej mesačnej sumy invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 % sa zohľadňuje suma starobného dôchodku a suma invalidného dôchodku bez jej zvýšenia na sumu minimálneho dôchodku.

Podľa § 82 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, na zvýšenie dôchodkovej dávky je rozhodujúca mesačná suma dôchodkovej dávky vyplácaná ku dňu, od ktorého sa zvyšuje.

Podľa § 1 písm. e/ Opatrenia, pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky v roku 2015 sa ustanovuje 4,60 eura, ak ide o invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, invalidný dôchodok podľa § 266 zákona a sociálny dôchodok.

Predmetom súdneho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zvýšení sumy invalidného dôchodku navrhovateľa, ktorý sa podľa § 293ac ods. 1 zákona o sociálnom poistení považuje za starobný dôchodok, a to odo dňa 01.01.2015 na sumu 513,60 Eur mesačne.

Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd Slovenskej republiky s prihliadnutím na § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov, spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre jeho potvrdenie. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu a aby nadbytočne

neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky sa vo svojom odôvodnení následne obmedzí iba na doplnenie svojich doplňujúcich zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody).

Z administratívneho spisu je zrejmé, že odporkyňa rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 04.12.2014 zvýšila navrhovateľovi podľa § 82 zákona o sociálnom poistení odo dňa 01.01.2015 na sumu 513,60 Eur mesačne invalidný dôchodok, ktorý sa však v zmysle ustanovenia § 293ac ods. 1 zákona o sociálnom poistení chápe ako starobný dôchodok.

Odvolací súd v súvislosti s uvedeným dáva do pozornosti, že pokiaľ sa invalidný dôchodok v zmysle ustanovenia § 293ac ods. 1 zákona o sociálnom poistení považuje za starobný dôchodok, automaticky to neznamena, že sa invalidný dôchodok transformoval na dôchodok starobný, na rozdiel od názoru prezentovaného navrhovateľom v odvolaní. Priznaný invalidný dôchodok, tak ako to správne uviedla odporkyňa, ostáva stále invalidným dôchodkom, len na účely ďalšieho financovania zo základného fondu starobného poistenia sa naň pozerá ako na starobný dôchodok. Preto bola navrhovateľovi v rámci valorizácie poskytnutá suma zvýšenia k jeho invalidnému dôchodku, nie k dôchodku starobnému.

Súd prvého stupňa sa správne v danom preskúmovacom konaní zaoberal len tým, čo bolo predmetom samotného rozhodnutia odporkyne, t. j. zistením, či invalidný dôchodok navrhovateľa bol od 01.01.2015 zvýšený v súlade s ustanoveniami § 82 zákona o sociálnom poistení a § 1 Opatrenia. Keďže toto zistenie bolo nepochybné, súd prvého stupňa správne konštatoval, že bol dôvod na zvýšenie invalidného dôchodku navrhovateľovi od 01.01.2015 o 4,60 € mesačne na sumu 513,60 Eur mesačne, nakoľko z obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu vyplýva, že ku dňu 31.12.2014 bol navrhovateľ poberateľom invalidného dôchodku vo výške 509 Eur (čo navrhovateľ ani nespochybnil). Preto pokiaľ odporkyňa preskúmaným rozhodnutím zvýšila invalidný dôchodok navrhovateľa od 01.01.2015 o 4,60 Eur na sumu 513,60 Eur postupovala v súlade s ustanovením § 82 zákona o sociálnom poistení v spojení s § 1 písm. a) Opatrenia.

Ako to vyplýva z vyššie uvedeného, po preskúmaní veci sa odvolací súd stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi rozsudku krajského súdu, ktorý po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je správne a odvolaniu navrhovateľa nevyhovel. Navyše navrhovateľ okrem argumentácie o porušení zákona č. 555/2007 Z. z. (novela zákona o sociálnom poistení) nepredložil v odvolacom konaní dôkaz, ktorý by tento záver spochybňoval.

Odvolací súd dodáva, že odporkyňa musí pri výpočte výšky dôchodku vychádzať z platných právnych predpisov. Pochybnosti navrhovateľa o správnosti výpočtu sumy zvýšenia jeho starobného dôchodku vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením nezakladajú dôvod na spochybenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

Námietky navrhovateľa preto odvolací súd nepovažoval za dôvodné. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, podľa názoru odvolacieho súdu, krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporkyne za súladné so zákonom a odvolaniu navrhovateľa dôvodne nevyhovel.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považuje rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, pretože navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyňu náhrada trov konania nepatrí zo zákona (§ 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2, § 246c ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p.).

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.